

Verstoord tuingeluk

De tuin staat er fris en fruitig bij, de bijen zoemen, de vlinders fladderen en in de verte klinkt het bescheiden geruis van de fontein. Nog verder op de achtergrond onderscheidt zich een ree tussen het groen. Alles is goed en alles gaat goed in de tuin. Lijkt het. Want achter de groene perfectie schuilt strijd. De permanente strijd tussen tuinier en andere wezens die op geheel eigen wijze genieten van de tuin.

Tekst: Anne Wolff

Aaibare plaagdieren

De gewenste vlinders waren eens minder welkom als rups. Of wat dacht u van Bambi tussen de schrale overblijfselen van uw prijsrozen? Wie tuiniert in de buurt van de Amsterdamse Waterleidingduinen kijkt waarschijnlijk evenmin vertederd naar grazende damherten.

Bij ons in de buurt – Noord-Nederland – lijken de reeën ook al minder schuw geworden. Voorheen bezochten zij vooral 's winters de tuin, nu weten zij jaarrond de sier- en moestuin te vinden. Het bedje met sla blijft onaangetast, maar peultjes en boontjes krijgen nauwelijks de kans om te groeien. Wat moeilijker ligt de verhouding tussen tuinier en de (meestal onzichtbare) muizen. De speciaal geplante *Fritillaria imperialis*, die hen zou weren uit de tuin vanwege haar penetrante geur, wordt evenals het zevenblad genegeerd. De aanwezige katten en roofvogels ten spijt slinkt hun aantal mede dankzij de zachte winters nauwelijks. Bijna onmogelijk is echter het leven met een das in je tuin. Een prachtig beest dat in een nacht de siertuin kan omploegen. En dan heb ik het nog niet eens over mollen, hazen, konijnen, bevers en wilde zwijnen.

Luxe problemen? Ja, want ondanks het gemopper overheerst de verbazing dat wilde beesten willen en kunnen leven in een door mensen gedomineerde omgeving. Soms scheidt alleen het vensterglas wild en mens. Voor mij dragen deze ongenode gasten onmiskenbaar bij aan de tuindylle in het buitengebied.

Strijd

Met de beschermde aaibare beesten proberen we te leven. Zo kan een combinatie van ingenieus hekwerk en schrikdraad de grotere grazers weren. Een andere mogelijkheid is het planten van minder smakelijke vaste planten, bomen en struiken. Of je kunt juist zeer smakelijk groen ter afleiding planten. In een publicatie ter bevordering van de beverpopulatie werd zelfs de tip gegeven om een veldje suikerbieten aan te leggen om bevervraat tegen te gaan. Al met al gaat het samenleven dus redelijk, soms mis je een oogst of moet er meer worden bij geplant om mens en dier te kunnen bedienen.

Foto: André Brasse

Stokbonen tot op reehoogte kaalgevreten.
Foto: Anne Wolff

Maar bij mollen, slakken, luizen, emelten en engerlingen trekken toch velen een grens. Een kleine zoektocht naar mollenbestrijdingsmethodes biedt een keur aan mogelijkheden, variërend van oplossingen met gebroken glas, peper en gedragen sokken in de gangen tot het plaatsen van carbid en vervaarlijke klemmen. Een bevriende tuinier zweert bij het afsteken van Bengaals vuurwerk in de gangen, met als neveneffect hier en daar waaierende zachtrode pluimen.

Zwart randje

Iedere tuin heeft slakken, of in ieder geval grote kans op slakken. Heel veel slakken. Op de vraag hoe slakken moeten worden bestreden, kwamen opmerkelijke reacties. De meest vriendelijke, arbeidsintensieve methode is het rapen van slakken aan het begin van de avond. De een brengt de vangst naar een weiland verderop, een ander kiepert de emmer over de schutting. Verschillende tuiniers gebruiken eco-vriendelijke slakkenkorrels, anderen plaatsen biervallen: het deels begraven van flesjes, of kommen met bier. De slakken verdrinken in het bier; het brengt wel nare smurrie met zich mee. Tot slot de onverzoenlijken: zij vermorzelen de slak onder de tuinlaars of knippen (met snoeischaar) de slak doormidden.

Harmonie

Het is niet altijd noodzakelijk om dieren te vernietigen of te verjagen. Mollen houden bijvoorbeeld de grond luchtig & vangen emelten en engerlingen. Maar mocht de nood toch hoog zijn, dan zijn er op diverse sites diervriendelijke oplossingen te vinden. U zou eens kunnen beginnen met het muizenvalletje van Dorus (www.youtube.com/watch?v=JEDySWqIgw5).